

דבר נשיא המכללה

חברי סגל יקרים, שלום רב!

החודש נפרדנו בהלם, בצער ובכאב מעמיתתנו, אתי רפאלוביץ ז"ל, שנסתלקה מאיתנו לאחר מחלה קשה לצד עבודתה עד לרגע האחרון. אתי שימשה מרצה במכללה ועמדה בראש מסלול המצוינות (רג"ב - ראש גדול בהוראה) לצד המצוינות האקדמית שאפיינה אותה והייתה נר לרגליה והיא דרשה אותה מעצמה ומתלמידיה.

אחד הדברים שהיו חשובים מאוד לאתי היה הקפדה על שמירת מצוות למהדרין. נעלה על נס את רצונה ונלך לאורו.

חבל על דאבדין ולא משתכחין.

ת.נ.צ.ב.ה.

המעשייה מספרת על אדם שטייל על שפת הנחל ומצא דייג יושב בנחת ודג דגים.
"מדוע אתה מכלה את זמנך לבטלה?" שאל האיש. "בזמן הזה שאתה יושב פה ודג, יכולת לסיים תואר ראשון".

"ומה אז?" שאל הדייג.

"יכולת להספיק לסיים גם תואר שני ושלישי." אמר האיש.

"ומה אז?" שאל הדייג.

"אז היית יכול לחקור, לכתוב, להתחבר לעולם המחשב, להיות מעודכן בקהילה המדעית."

"ומה אז?" שאל הדייג.

"אז, אחרי שהגעת לכל ההישגים האקדמיים האלה, תוכל לשבת ולדוג בנחת."

"וזה מה שאני עושה עכשיו," אמר הדייג, "בלי כל הדרך המפרכת."

סיפור זה מובא בדרך כלל כאשר רוצים לתאר רדיפת ממון וכוח, אבל באותה מידה אפשר להפנות אותו לרדיפה אחר תארים. הסטודנטים שלנו לומדים, לומדים קשה, מתקדמים.

"ועכשיו מה?" הם יכולים לשאול, בצדק. "מה זה נתן לנו, לאן התקדמנו?"

באותה מידה יכול גם מרצה במכללה לומר לעצמו: "יש לי כבר תואר שלישי. אני כבר בעל תואר דוקטור. לשם מה להמשיך לכתוב, לפרסם, להתקדם?"

על כן ראוי לעצור פעם ולשאול:

מה תכליתו של מחקר? מה תכליתם של לימודים (ללמוד, ללמד)? מה תכליתם של כתיבה ופרסום? האם מטרת כל אלה היא השגת ידע או תארים לאדם עצמו, על מנת להעניק לו כוח? לתת לו סיפוק?

התשובה שתינתן על השאלה תשפיע על החלטותיו של כל אחד מכם, מרצה – כסטודנט. התשובה גם תקבע אם ראוי להקציב תקציבים בפיתוח מחקר או להפנות תקציבים לכיוונים אחרים דווקא, ואולי השקעה בחינוך למידות טובות חשובה יותר?

הרב סולובייצ'יק, במסה "איש האמונה הבודד", ציין שיש שני טיפוסים אדם: האחד מהם רואה את ייעודו בהישגים הבאים לקדם אותו אישית ואישית בלבד. לעומתו, השני מוצא את מקומו בתחום הפנימי יותר – הוא רואה בהישגיו אמצעי כדי לקדם את העולם כולו, להשפיע על העולם כולו ממידותיו, מתכונותיו, מכישוריו, מהידע שצבר ואותו הוא יכול להנחיל לאחרים ולתת גם לאחרים ליהנות מפרי עמלו.

נראה שבימינו קולו של האדם הראשון נשמע הרבה יותר חזק מקולו של האדם השני. אם נשאל במה התקדמה הקהילה המחקרית לאורך שנות קיומה, נראה שההתקדמות חלה בעיקר במישור הטכנולוגי. בכל הקשור לערכים, למעלות רוחניות, לחינוך – לא כל כך ברור אם חלה התקדמות או שמא נסיגה. היום אנו עדים לתלמידים הקמים על מוריהם ומורים הנאלצים להשביח לימודים עקב אלימות של תלמידים כלפיהם. איני אומר שצריך לעצור את הקדמה המדעית, אבל אני טוען שצריך לעצור ולחשוב לאן רוצים להוביל קדמה זו, במקום לתת לה להוביל אותנו. יהיה זה עצוב אם נשים דגש רק בהישגים אישיים, בהתקדמות בתארים שלנו ושל הסטודנטים שלנו, כדי לגלות שבעצם מה שרצינו היה לדוג דגים בנחל.

המכללה שלנו מצעידה לאורך שנים חינוך לערכים בלבד בלבד עם התקדמות אקדמית וטכנולוגית, זה לצד זה. המכללה משיקה ארבעה כתבי עת אקדמיים, לאחרונה נבנה בניין חדש לרווחת הסטודנטים, נפתח מסלול חדש לתואר שני לייעוץ חינוכי... ועוד היד נטויה.

כולי תקווה שנדע לשלב תמיד הנאה ונחת מהתהליך בדרך אל המטרה.
שאו תודה וברכה!

פרופ' יחיאל פריש

נשיא המכללה